

Za Hrvatsku više nema skrivanja dugova!

Author: Gordan Duhaček

Release Date: 17.09.2013

Source: tportal.hr

<http://www.tportal.hr/vijesti/svijet/286467/Za-Hrvatsku-vise-nema-skrivanja-dugova.html>

Tportal.hr se informirao kod briselskih insajdera o tome što za Hrvatsku u kontekstu EU-a znači sve veći minus u proračunu te što će se dogoditi ako se pokrene procedura hitnog smanjivanja budžetskog deficit. Iz ureda Ollija Rhena, potpredsjednika Europske komisije, šalju smirujuće poruke, no zato iz drugi upozoravaju kako 'trenutačni pristup doprinosi pogoršavanju situacije'.

Hrvatska se polako suočava s time što u praksi znači biti članica Europske unije. I dok je većinu javnosti zaokupio tzv. **Lex Perković**, mnogo veći izazov će predstavljati usklađivanje hrvatskog budžetskog deficit s pravilima EU-a, zbog čega se već najavljuje pokretanje **EDP-a (Excessive Deficit Procedure)**. Naime, krajem listopada će Statistički ured EU-a (Eurostat) objaviti izvješće o proračunskom manjku, kojim će prvi put biti obuhvaćena i Hrvatska, koja s deficitom itekako ima problema. Vrijedi napomenuti i da je Eurostatova metoda računanja drukčija od one koja se dosad primjenjivala u Hrvatskoj pa se predviđa kako će proračunski manjak skočiti i do pet posto. To pak znači da Hrvatsku čeka tzv. Excessive Deficit Procedure (Postupak prekomjernog deficit), u kojem se – nota bene – sada nalazi petnaestak država EU-a.

EDP podrazumijeva i zadatak hrvatske Vlade da Europskoj komisiji predstavi mjere za smanjenje proračunskog manjka, nakon čega slijedi mišljenje i konkretne preporuke EK-a. Postavlja se pitanje o tome kako će i kome Hrvatska rezati proračunski novac te koliku će ulogu u tome igrati Bruxelles, s obzirom na to da su hrvatske vlade imale više godina priliku dovesti proračun u red.

EDP je područje odgovornosti **potpredsjednika EK-a i povjerenika za ekonomske i monetarne poslove Ollija Rehna**, koji odlično poznaje hrvatske prilike, s obzirom na to da je prethodno bio zadužen za proširenje EU-a. Tportal.hr obratio se Rehnovom uredu za komentar o pokretanju EDP-a u slučaju Hrvatske, u vezi čega nam je **glasnogovornica Vandna Kalia** rekla da je u tijeku 'procjena situacije i razmatranje postoji li pretjeran proračunski manjak' te da se 'upravo radi na tom izvještaju'. Europska komisija svjesna je toga da taj manjak itekako postoji, rekao nam je pak anonimni briselski izvor ističući da Hrvatskoj najvjerojatnije slijedi EDP, što Rehn još ne želi javno potvrditi.

.../...

Zato iz ureda potpredsjednika EK-a poručuju da 'Hrvatska ima obavezu ispuniti uvjete pakta stabilnosti i rasta, kao i uskladiti svoje opće statistike s pravilima Eurostata'. Ukratko, više nema maštovite matematike i skrivanja dugova, na čemu **ministar financija Slavko Linić** već radi. Iz Rehnova ureda također poručuju da su Hrvatskoj potrebne 'makorekonomске, fiskalne i strukturalne reforme', no podsjećaju da su 'prošle godine poduzete neke mjere proračunske konsolidacije'. No ako se želi izbjeći EDP, a postići dugoročni oporavak hrvatske ekonomije, potrebno je 'odlučiti se za jasnu i održivu strategiju konsolidacije, istovremeno provodeći strukturne reforme', jer bez toga nema 'stabilne ekonomske i financijske situacije'. U prijevodu s briselsko-birokratskog, hrvatska vlada očito još nema 'jasnu i održivu strategiju' oko ovih pitanja.

Rehnov ured ističe i da će 'pretjeran deficit sa sobom povući specifične budžetske preporuke' i ustanoviti 'konkretne vremenske rokove i budžetske ciljeve' što znači da će Bruxelles pritisnuti hrvatsku Vladu na bolne rezove koje je sama izbjegavala. Bez obzira na to, potpredsjednik EK-a podsjeća da je na kraju dana 'nacionalni parlament suveren u mijenjaju i izglasavanju proračuna'.

Drukčiju perspektivu iz Bruxellesa nudi **Thomas Delapina, austrijski ekonomski stručnjak koji je član EESC-a** (Europsko ekonomsko i socijalno vijeće), savjetodavnog tijela Europske komisije. EESC je, primjerice, bio inicijator odluke EK-a da postupno ukine roaming u mobilnoj telefoniji, a vrijedi istaknuti i da je Delapinin stav oko EDP-a usvojen većinom glasova u EESC-a (sa samo tri protiv!), koji okuplja predstavnike poslodavaca, sindikata i civilnog društva. Odnosno, i europski biznismeni potpisuju stav da 'trenutačni pristup EK-u pogoršava situaciju', kako je za tportal.hr izjavio Thomas Delapina: 'Sve to dovodi i do nepodnošljivih socijalnih situacija. Nema sumnje da je potrebna veća koordinacija između nacionalnih fiskalnih politika, ali miješanje Komisije u nacionalne politike se čini vrlo upitnim s demokratskog stanovišta.'

Thomas Delapina ne želi davati savjete Hrvatskoj, ali ističe da je 'jaka industrijska baza najbolji način nošenja s ekonomskom krizom' (a ne treba podsjećati kakva je industrijska baza Hrvatske!) te dodaje i sljedeće: 'Države u kojima postoji uspješan socijalni dijalog manje su pogođene krizom.' Spominje i da se 'stabilizacija zapošljavanja, prihoda, povjerenja i domaće potrošnje' najbolje postiže 'kroz dogovor socijalnih partnera', kakav u Hrvatskoj u međuvremenu posve izostaje.

EDP Hrvatsku, smatraju svi sugovornici, očekuje sljedeće godine te će vjerojatno utjecati na društvene i ekonomske prilike u državi daleko više od tragikomične krize oko Europskog uhidbenog naloga. Jedina utjeha može biti to što Hrvatska u svojim proračunskim deficitima nije usamljena pojava unutar Unije, s obzirom na to da su u EDP-u već i, primjerice, Francuska, Portugal, Italija, Slovenija, Poljska i Španjolska.